

POSUDEK

oponenta diplomové práce

Jméno a příjmení studenta: Kamil Vodička
Téma diplomové práce: Duchovní dimenze člověka v sociální práci s lidmi bez domova
Oponent práce: Mgr. Tereza Cimrmannová

Cílem předložené práce bylo prokázat důležitost začlenění péče o duchovní potřeby člověka do kontextu sociální práce s lidmi bez domova. Tato teze plně koresponduje s moderními trendy v sociální práci a v pomáhajících profesích obecně, kdy je třeba k člověku v obtížné životní situaci a ke způsobu jejího řešení přistupovat komplexně a vedle biologických a psychosociálních potřeb reflektovat též potřeby duchovní.

Text je rozdělen do tří obsáhlých kapitol. Každá z nich je zakončena dílčím shrnutím, což zvyšuje přehlednost a systematičnost celé práce. Výraznou předností je především výborná kompilace sestavená jak z relevantních domácích, tak i mnoha zahraničních zdrojů. K dokonalosti schází snad jen Pargamentovo dílo *The Psychology of Religion and Coping* (1997), z českých zdrojů pak Vodáčkové *Krizová intervence* (2002, kapitola Duchovní témata a krize – autoři Čierná, Mamula).

Čtenář předložené práce je skutečně potěšen myšlenkovou hloubkou textu, avšak napadá jej otázka, nakolik a jakými konkrétními způsoby jsou myšlenky aplikovatelné do praxe. Uvedené kvalitativní interview se sociálním pracovníkem je sice velmi podnětné, avšak naznačuje spíše rizika práce s duchovní dimenzí člověka (kde je hranice mezi „uměním“ a indoktrinací ze strany pomáhajícího?). Jediný rozhovor lze navíc pokládat pouze za inspirativní a nevyjadřuje reprezentativní průřez zkušenostmi sociálních pracovníků. Tuto skutečnost ovšem autor práce uznává a komentuje. Přestože přemostění do praxe nebylo cílem předloženého textu, bylo by na místě práci zakončit praktickými návrhy a nápady, jak konkrétně prokázat myšlenkový základ do odborné praxe zavádět.

Silnou stránkou práce je vyzdvižení aktuálního společenského tématu – převládajícího antiklerikalismu českého národa. Zde se autorovi podařilo dovedně ukázat, že odchýlení od církevního života nemusí znamenat absenci duchovních potřeb či nepotřebnost kvalitního duchovního poradenství.

Důležitou součástí textu je připomenutí nosné teorie Franklovy, Maslowovy, Smithovy a dalších. Na tomto základě se jeví jako velmi šťastné propojení teologického (nebo jinak duchovně zaměřeného) a psychosociálního vzdělání, které je poskytováno také na naší fakultě. Podnětem pro další zkoumání však zůstává, jaká je skutečná motivace uchazečů ke studiu duchovních věd.

Kvalitu jinak zdařilé práce snižují drobnější nedostatky formálního rázu jako překlepy (a to i ve jménech autorů – např. „Frankův přístup“ s. 8), místy vynechané nebo nadbytečné čárky ve vedlejších větách vložených, slůvko „viz.“ (jde o imperativ, píše se bez tečky) a další.

Na závěr pokládám za podstatné ocenit skutečnost, že autor zvolil v titulu práce termín „lidé bez domova“ namísto termínu „bezdomovci“. Termín „bezdomovec“ vyvolává spíše pejorativní konotace, aniž by poukazoval na skutečný obsah. Přestože mezi odborníky nepanuje shoda ve volbě nejvhodnějšího termínu, doporučuje se užívat pojmu „člověk bez domova“ nebo „člověk bez přístřeší“ a naznačovat tak hlubší humánní podtext tohoto složitého fenoménu.

Závěr:

Diplomovou práci Kamila Vodičky pokládám za velmi zdařilý, převážně teoreticky laděný text, který zcela odpovídá požadavkům studia na univerzitě (pečlivá práce s citacemi, schopnost kvalitně, čtivě kompilovat a využívat jak české, tak i zahraniční relevantní zdroje). V neposlední řadě oceňuji volbu zajímavého tématu, které odpovídá oborové kombinaci na Husitské teologické fakultě.

Navrhovaný stupeň hodnocení: Výborně

Podněty k obhajobě:

1. Na straně 73 uvádíte, že znáte některé organizace, které lidem bez domova poskytují duchovní pomoc. Můžete stručně přiblížit konkrétní podoby této pomoci ?
2. Z předložené práce vyplývá nutnost vzdělávání pomáhajících pracovníků tak, aby dokázali podněcovat duchovní život uživatelů služeb. Jakou konkrétní metodu (formu) tohoto vzdělání byste doporučil? V rámci kterých kurzů by bylo na naší fakultě užitečné tyto metody nabízet ?

Datum a podpis: 23. červenec 2008

